

Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний економічний університет
Кафедра економічної теорії

Міждисциплінарна курсова робота
З «Економічної теорії»
на тему:
«Фактори економічного зростання України»

Студента 2 курсу групи ОПД-21

Мельничук М.О.

Науковий керівник:

Вірковська А.А.

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка: ECTS _____

План

Вступ

1. Теоретико-методологічні аспекти економічного зростання.
2. Аналіз сучасного стану економічного зростання національної економіки.
3. Проблеми та шляхи забезпечення сталого економічного зростання в Україні.

Висновки

Список використаної літератури

Зміст

Вступ.....	4
1. Теоретико-методологічні аспекти економічного зростання.....	5
2. Аналіз сучасного стану економічного зростання національної економіки.....	9
3. Проблеми та шляхи забезпечення сталого економічного зростання в Україні.....	15
Висновки.....	18
Список використаної літератури.....	20

Вступ

Актуальність теми полягає в тому, що характер і динаміка економічного розвитку країни є предметом найпильнішої уваги економістів і політиків. Від того, які процеси відбуваються в динаміці і рівні розвитку, які при цьому відбуваються структурні зміни в національній економіці, залежить дуже багато чого в житті країни і її перспектив.

Проблеми економічного зростання досліджували як вітчизняні так і закордонні автори, такі як: А. Гальчинський і С. Львовичкіна, А. Вожжова, а також увага була приділена чинникам економічного зростання у роботах А. Голуба, Р. Аренда, В. Геєца.

Українські економісти, такі як: С.Д. Дзюбик, В.М. Геєць, В. Литвицький, І. Лукінов займалися питанням виявлення можливостей стимулювання економічного зростання в умовах української економіки.

Мета курсової роботи: проаналізувати стан економічного зростання в Україні, визначити фактори та показники економічного зростання, а також зробити оцінку сучасного стану стабільності економічного зростання.

Для досягнення мети в роботі поставлені і вивчені такі завдання:

- з'ясувати суть економічного зростання та національної економіки;
- визначити фактори і показники економічного зростання;
- здійснити оцінку сучасного економічного стану розвитку економіки України;
- окреслити шляхи забезпечення стабільного економічного зростання України.

1. Теоретико-методологічні аспекти економічного зростання

Головною метою економічного зростання є збільшення обсягів економічних благ, що сприяє покращенню життя населення, створенню стабільної сприятливої соціально-політичної ситуації в країні, підвищенню її міжнародного авторитету. З точки зору етимології (походження) терміну «зростання» близьким є поняття «розвиток», але останнє ширше за змістом. Економічний розвиток — це процес переходу країни від одного стану економіки до іншого, більш досконалого — тобто якісно нового на основі відповідних структурних та інституціональних зрушень. Комплексно це проявляється в якісному вдосконаленні всієї економічної системи.

Виокремлюють два основних типи економічного зростання: екстенсивний та інтенсивний. Екстенсивний тип економічного зростання забезпечується за рахунок кількісного збільшення обсягів функціонуючих факторів виробництва і практично за збереження незмінними їх попередніх техніко-технологічних параметрів. Інтенсивний тип економічного зростання характеризується розширенням виробництва на основі якісного поліпшення всіх його факторів, тобто раціонального використання всього виробничого потенціалу. Як відхилення від закономірного процесу економічного розвитку в окремі періоди для ряду країн може мати місце регресивний тип зростання, для якого характерне тривале зниження обсягів суспільного виробництва. Зокрема, таке явище спостерігалось протягом 90-х рр. у всіх країнах СНД, у тому числі і в Україні, що в літературі отримало назву трансформаційного спаду.

Щодо основних типів економічного зростання, то на практиці вони не існують в абсолютних формах. У реальному житті вони проявляються або як переважно екстенсивний, або як переважно інтенсивний тип економічного зростання. Нині в розвинутих країнах переважає інтенсивний тип економічного розвитку. В Україні після тривалого спаду виробництва необхідно підготувати матеріальну базу для інтенсивного економічного зростання. Чим раціональніше функціонує процес відтворення, тим вище ефективність суспільного виробництва. Ефективність вимірюється динамікою таких макроекономічних

вартісних показників як ВВП, ВВП, НД до загальних витрат, тобто ефективність суспільного виробництва на рівні країни [2, с. 3-5].

Науковий інтерес до проблем економічного зростання особливо посилювався серед представників неокласичної школи в 50-х рр. ХХ ст. Зокрема, економісти почали займатися уточненням і конкретизацією кейнсіанських положень щодо цієї проблеми та розробляти відповідні моделі економічного зростання. Такі моделі створювали з метою пошуку оптимального співвідношення між факторами виробництва, визначення умов, які забезпечують бажані темпи та стабільність економічного розвитку, дослідження найважливіших пропорцій, у тому числі між нагромадженням і споживанням тощо.

В економічній літературі відома модель Харрода—Домара. У ній автори враховують як єдиний фактор економічного зростання лише капітал, тобто це однофакторна модель.

Ця модель базується на ряді припущень (абстракцій). Так, передбачається, що задіяні всі фактори виробництва, зберігається рівновага попиту і пропозиції на рівні їхніх приростів, залишаються постійними співвідношення між заощадженнями S та інвестиціями I . На практиці це далеко не так.

Модель Харрода—Домара слугує допоміжним інструментом у розв'язанні проблем економічного зростання в довгостроковому періоді, допомагає виявити характер взаємозв'язків у динаміці та проілюструвати їх.

Формула (рівняння) Харрода—Домара має такий вигляд:

$$G = S / C, \text{ або } G / C = S, \quad (1.1)$$

де G — темп економічного зростання; C — відношення капіталу до випуску продукції (національного доходу), тобто коефіцієнт капіталомісткості; S — частка заощаджень у національному доході.

У наведеному вище рівнянні автори моделі виходять з того, що $S = I$; G / C — частка чистих інвестицій у національному доході.

Таким чином, знаючи основні економічні параметри (національний капітал, національний дохід та їх співвідношення, розміри чистих заощаджень та інвестицій), можна прогнозувати приблизні темпи зростання економіки на

перспективу. Проте реальні темпи можуть відрізнятись від розрахованого середнього показника, оскільки вони ще залежать від структури інвестицій, використання технічних досягнень, фази економічного циклу та інших змінних факторів, які впливають на економічну кон'юнктуру.

Економічне зростання може бути забезпечено за рахунок паралельних вкладень у різні фактори, що робить їх більш високопродуктивними. Так, раціональне співвідношення між працею і капіталом у разі їх зміни розраховується за допомогою виробничої функції, в основі якої — найкращий варіант граничної продуктивності кожного із залучених факторів. Це виражається такою формулою:

$$Q = F(L, K, N), \quad (1.2)$$

де Q — обсяг виготовленої продукції (національного доходу); L — сукупні витрати праці; K — вкладений капітал; N — земельні ресурси.

Ця формула характеризує екстенсивний тип економічного зростання [7, с. 84-86].

На основі виробничої функції американський економіст П.Дуглас і математик Х. Кобб побудували двофакторну модель зростання економіки, продемонстрували пряму залежність між обсягом (результатом) виробництва і величиною виробничих витрат.

Модель Кобба—Дугласа виражається такою формулою:

$$Q = F(L, K). \quad (1.3)$$

Згідно з даною формулою при збільшенні затрат праці і капіталу на $x\%$ обсяг продукції (національного доходу) зросте також на $x\%$.

У подальшому були запропоновані інші моделі, які враховували умови, що впливають на ступінь взаємозамінюваності факторів та їх диференціацію, а також на економічне зростання прямо та опосередковано, тобто багатofакторні моделі (наприклад, розрахунки факторів економічного зростання американського економіста Е. Денісона).

Цілу низку моделей побудовано на обґрунтуванні рівняння попиту і пропозиції та на динамічному їх збалансуванні, де останнє визначається

динамікою капітальних вкладень, які утворюють нові потужності та нові доходи. Сутність багатьох з цих моделей зводиться до того, що інвестиції мають передбачати динаміку споживчого попиту. А оскільки економічна рівновага за такої концепції дуже нестійка, то є необхідність у державному втручанні через фінансово-кредитну політику.

Важливо звернути увагу і на універсальну модель В.Леонт'єва, яка дістала назву «витрати—випуск». Її автор проаналізував систему взаємозалежностей в економіці як єдиного цілого на основі таблиці міжгалузевого балансу. У таблиці взаємозв'язок між «витратами» (по стовпцях) і «випуском», або виготовленою продукцією (по рядках), дозволяє з'ясувати, яку кількість однієї продукції потрібно використати для виробництва іншої.

Теоретична модель «витрати—випуск» стала основою для побудови міжгалузевої моделі економіки США, а також набула поширення в інших країнах, у тому числі в колишньому СРСР. У 1973 р. за розробку методу «витрати—випуск» та його практичне застосування В. Леонт'єву було присуджено Нобелівську премію з економіки [1, с. 14-16].

2. Аналіз сучасного стану економічного зростання національної економіки

Економіка України зросла на 2.3% у 2016 році за рахунок високого врожаю, який зумовив прискорення економічного зростання до 4.8% у четвертому кварталі. Рішучі реформи, проведені у 2014 та 2015 роках, допомогли стабілізувати економіку та покращити інвестиційні настрої. В результаті, зростання ВВП склало 2.3% у 2016 році, що, однак, все ще залишається помірним порівняно із 16% кумулятивного падіння протягом попередніх років.

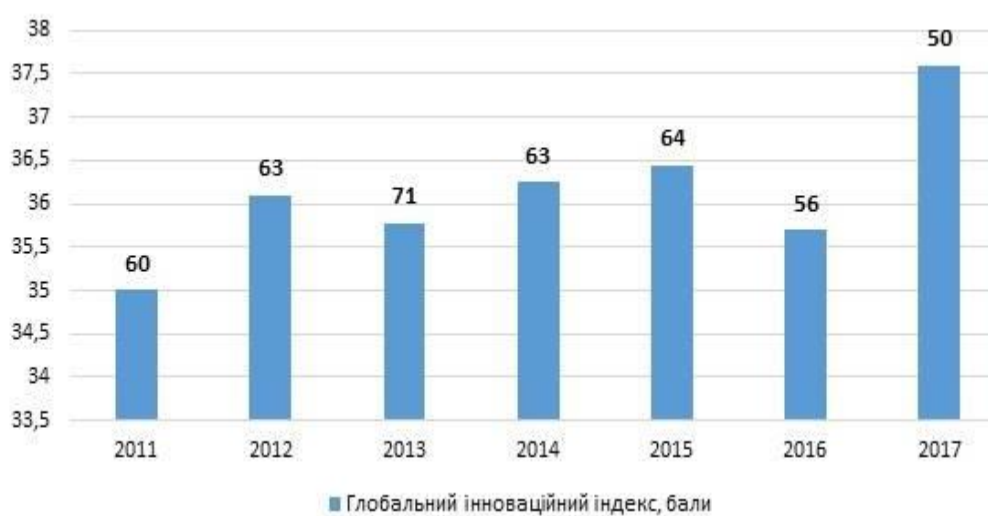

Рис.2.1. Позиції України у Глобальному інноваційному індексі, 2011-2017рр.

Хоча, економічне зростання й прискорилося до 4.8% у річному вимірі у четвертому кварталі, його основною рушійною силою був рекордний врожай - додана вартість у сільському господарстві збільшилась на 6.0% за результатами року, а в четвертому кварталі становила 18.4%. Інші основні сектори також продемонстрували зростання, хоча й не таке значне: додана вартість у промисловості зросла на 3.6%, у будівництві - на 16.3%, у торгівлі - на 4.0% та на 3.0% - у транспорті.

Отже, повільніші темпи загального зростання економіки стали наслідком все ще негативної динаміки у секторі послуг, включно з освітою, охороною здоров'я та фінансовим сектором. Факторами стримування також залишалися слабкий зовнішній попит та конфлікт на сході країни. З іншого боку, зростання валового нагромадження основного капіталу, яке перевищило 20%, стало

головним позитивним сюрпризом у 2016 році, оскільки воно стосувалося переважно збільшення інвестицій у виробниче обладнання та устаткування, що вказувало на покращення інвестиційних настроїв.

Таке поживлення інвестиційної активності могло бути наслідком того, що багато важливих реформ почали впроваджуватись останнім часом, тому подальше прискорення процесу реформування економіки є необхідною умовою покращення інвестиційних настроїв та запорукою сталого відновлення економіки.

Після значного підвищення торік, рівень бідності почав скорочуватись у 2016 році. Доходи населення суттєво скоротилися у 2015 році через глибоку економічну рецесію і високу інфляцію. Помірна бідність (розраховується Світовим банком за національною методологією) зросла з 15% у 2014 р. до 22% у 2015, тоді як рівень бідності, що передбачає витрати менше ніж 5 доларів на день за паритетом купівельної спроможності у 2005р. зріс з 3.3 відсотків у 2014 році до 5.8 відсотків у 2015.

У 2016 році реальні доходи населення підвищились за рахунок сповільнення зростання споживчих цін та відновлення економічного зростання. Інфляція скоротилась із 43.3% наприкінці 2015 року до 12.4% - у 2016 році, за рахунок стабілізації ситуації на валютному ринку та поміркованої монетарної політики, тоді як зростання реальної заробітної плати становило 11.6% у річному співставленні у грудні 2016. Однак, ситуація на ринку праці залишається складною, а рівень безробіття зріс з 9.1% у 2015 році до 9.3% у 2016.[9]

Дефіцит бюджету розширеного уряду знову зріс у 2016 році через скорочення надходження ЄСВ, однак дефіцит виявився меншим, ніж очікувалось, за рахунок зростання інших податкових надходжень та контролю за видатками. Дефіцит бюджету розширеного уряду зріс з 1.2% ВВП у 2015 році до 2.2% у 2016 році, що однак є нижчим показником, ніж очікувалося. Реальне скорочення доходів становило 11%, що переважно пояснюється

очікуваним скорочення надходжень від ЄСВ після зниження ставки оподаткування.

Вони скоротилися з 9.6% ВВП у 2015 році до 5.5% у 2016, що значно нижче, ніж видатки на пенсії, які становлять 10.8% ВВП. Це призвело до утворення дефіциту пенсійного фонду на рівні близько 5% ВВП, що наразі є одним з основних фіскальних ризиків. З другого боку, інші податкові надходження перевищили очікування завдяки зростанню економічної активності у 2016 році. Так, надходження від податку на додану вартість, податку на доходи фізичних осіб та податку на прибуток підприємств зросли на 7.6%, 13.1% та 25.7% відповідно у реальному вимірі.

Рис.2.2. Макроекономічний аналіз України (вересень 2016)

Крім того, у 2016 році уряд продовжив жорсткий контроль за видатковою частиною бюджету. Реальне скорочення видатків на пенсії становило 21.8% рік до року, через обмежену індексацію (та передоплату січневих пенсій 2016 року у грудні 2015). Видатки на товари та послуги скоротились на 9% у реальному вимірі.

Натомість, реальне зростання було зафіксоване у розрізі капітальних видатків (за рахунок зростання ліквідності місцевих бюджетів внаслідок децентралізації) та видатків на соціальний захист (через збільшення охоплення

програми житлово-комунальної субсидії). Дефіцит НАК «Нафтогаз» скоротився торік до нуля порівняно з 1% у 2015. Державний прями́й та гарантований борг зріс до 81% ВВП, переважно через рекапіталізацію ПриватБанку у грудні 2016 року.

Дефіцит поточного рахунку платіжного балансу зріс до 3.8% у 2016 році через збільшення імпорту інвестиційних товарів. Попри скорочення імпорту газу та інших мінеральних продуктів, дефіцит торгівлі товарами розширився у 2016 році через зростання імпорту проміжних та інвестиційних товарів. Однак, зростання прямих іноземних інвестицій (яке переважно пов'язане зі збільшенням капіталу банків) було достатнім, щоб перекрити дефіцит поточного рахунку. Міжнародні резерви зросли до 15.5 млрд. доларів (що є еквівалентом 3.4 місяців імпорту).[9]

Прогноз зростання економіки залишається помірним через значні зовнішні та внутрішні виклики, однак прискорення реформ може допомогти забезпечити вищі темпи зростання у майбутньому. Процес впровадження реформ залишається повільним в умовах складного політичного середовища. На додачу, конфлікт на сході України загострився з кінця січня 2017 року. Припинення торгівлі з невідконтрольними територіями Донецького регіону матиме негативний вплив на два такі важливі сектори, як металургія та виробництво електроенергії. З іншого боку, окреслився певний прогрес у низці ключових реформ.

Рис.2.3. Капітальні інвестиції та ВВП

(факт 2010-2015 роки, прогноз потреб на 2016-2025 роки)

Позитивний вплив на відновлення економіки також матиме підвищення цін на сировинні товари на зовнішніх ринках та, відповідно, покращення умов торгівлі. Очікуване зростання економіки становить 2% у 2017 році та 3.5% у 2018. Цей прогноз базується на припущенні, що торгівельна блокада не буде припинена до кінця року, а це, своєю чергою, передбачає відповідне скорочення експорту металургійної продукції (що лише частково буде компенсовано більшим експортом залізної руди), труднощі з виробництвом електроенергії та необхідність диверсифікувати джерела постачання вугілля.

Прискорення економічного зростання до 4% та вище вимагатиме рішучих дій у напрямку політично складних реформ, направлених на вирішення довготривалих структурних проблем. Реформи, спрямовані на підвищення конкурентоздатності реального сектору разом із реальною девальвацією, яка спостерігалась протягом останніх років, мають сприяти зростанню експорту, тоді як реформи, направлені на створення додаткового фіскального простору, мають допомогти підвищити державні інвестиції, а реформи у банківському секторі повинні поступово відновити кредитування. Ризики цього прогнозу є значними і включають подальшу ескалацію конфлікту, погіршення кон'юнктури на зовнішніх ринках та зволікання із реформами.

Виклики в бюджетній сфері також залишатимуться значними та потребуватимуть системної фіскальної консолідації, підкріпленої ґрунтовними структурними реформами. Незважаючи на суттєве скорочення бюджетних дисбалансів протягом останніх двох років, фіскальні ризики залишаються високими у середньостроковій перспективі. У 2017 році очікується збільшення дефіциту бюджету розширеного уряду на до 3.1% ВВП через збільшення мінімальних заробітних плат та великий дефіцит пенсійного фонду.[13]

В результаті державний та гарантований борг зросте майже до 89% ВВП. Задля збереження макроекономічної стабільності та забезпечення поступового зниження боргового навантаження, бюджетна політика має забезпечити зниження дефіциту до рівня, що не перевищує 2% ВВП у 2020 році. Досягнення такого рівня дефіциту вимагає системної фіскальної консолідації, підкріпленої

грунтовними структурними реформами у сфері податкового адміністрування, розширення податкової бази, реформування системи пенсійного та соціального забезпечення.

Крім того, реформи потрібні для того, щоб підвищити ефективність видатків на охорону здоров'я та освіту. Без комплексного підходу до реформ у бюджетній сфері, Україна і надалі буде заручником необхідності збільшувати ставки податків і скорочувати видатки та збільшувати запозичення на внутрішньому ринку, що загрожуватиме її борговій стабільності та зменшуватиме потенціал зростання.

Ризики для платіжного балансу теж залишаються значними. Можливе скорочення експорту сталі та збільшення імпорту вугілля може призвести до зростання дефіциту поточного рахунку до 4.1% ВВП у 2017.

Україна і надалі потребуватиме додаткового зовнішнього фінансування для того, щоб перекрити чисте повернення зовнішніх позик реальним сектором, яке оцінюється приблизно у 7 млрд. доларів щороку протягом 2017-2019. Тому, продовження співпраці з МВФ та іншими міжнародними кредиторами залишатиметься важливим для відновлення міжнародних резервів та зростання довіри інвесторів.[14]

3. Проблеми та шляхи забезпечення сталого економічного зростання в Україні

Економічне зростання є необхідною умовою вирішення більшості соціально-економічних проблем.

На сучасному етапі економічному зростанню в Україні заважає наявність проблем та труднощів, які мають як об'єктивний, так і суб'єктивний характер. До них можна віднести: залежність економічного зростання від експорту сировини; неефективна структура економіки країни; політична нестабільність; необхідність визначення обмеженого кола важливіших пріоритетів економічного та соціального розвитку; вимушена реалізація політики енергозбереження тощо. Останні два роки світова фінансова криза загострила внутрішні економічні проблеми країни [3].

В умовах обмежених обсягів бюджетних коштів, що характерно для країн в умовах сучасної фінансової кризи, вирішити всі проблеми, наявні в економіці, сфері соціального забезпечення та досягти розвитку практично неможливо. Саме тому нашій державі необхідно визначитися з обмеженим колом пріоритетів економічного та соціального розвитку. Незважаючи на те, що це питання достатньо часто підіймається і серед економістів, і серед політиків, кількість таких пріоритетів сягає десятків, самі пріоритети постійно змінюються залежно від того чи іншого уряду, тієї чи іншої політичної ситуації.

У результаті сьогодні існує понад 400 державних цільових програм, які мають приблизно однаковий рівень пріоритетності. Фінансування цих програм здійснюється у неповному обсягу, що не дозволяє досягти поставлених завдань.

Отже, слід здійснювати вибір пріоритетних завдань, які вимагають першочергової уваги, а також чітко сформулювати цілі та механізми реалізації, критерії досягнення результатів, принципи фінансового забезпечення [11].

Пріоритетним напрямком розвитку економіки України, на думку значної кількості економістів, є формування та ефективне функціонування в Україні інвестиційно-інноваційної моделі економічного зростання. Ця модель надасть можливість забезпечити стійке економічне зростання, збільшення експорту

обробних галузей промисловості, переходу до технологій працевзбереження та енергозбереження, розвитку інтелектуального потенціалу країни. Тільки в цьому випадку економічне зростання буде мати якісно новий довгостроковий характер, націлений на підвищення рівня та якості життя населення. Але цей процес зіштовхується з низкою проблем, більшість яких є підпорядкованими до загальних проблем економічного зростання. Мова йде про відсутність достатніх власних коштів, недостатнє державне фінансування інноваційно-інвестиційних проектів, нерозвиненість інноваційної інфраструктури, проблеми законодавчого регулювання [6].

Для досягнення стійкого економічного зростання в Україні потрібно поєднати інвестиційну та інноваційну діяльність, оскільки інвестиційна діяльність не завжди передбачає інноваційну, а для стійкого інноваційного розвитку обов'язково потрібні інвестиції. У сфері інвестиційної політики треба зосередитись на забезпеченні інвестиційної активності національних суб'єктів у середині держави за рахунок внутрішніх джерел інвестування, створенні сприятливого інвестиційного клімату для іноземного капіталу, поклавши на державу функції гаранта стабільності інвестиційного клімату, а також запровадженні ефективного використання інвестиційних ресурсів. У сфері інноваційної політики державі необхідно запровадити сприятливу систему фінансово-кредитних і податкових інструментів для збільшення фінансування та розвитку науково-технічної сфери, інтелектуального потенціалу та розвитку підприємництва як одного з елементів національної інноваційної системи; прискорити розвиток і покращити функціонування інноваційної інфраструктури, розробити ефективну систему страхування інноваційних ризиків, створити заходи для вдосконалення захисту та використання інтелектуальної власності [10].

Необхідними є пришвидшена розбудова національної інноваційної системи на основі довгострокових технологічних прогнозів, посилення ролі держави в комерціалізації базисних інновацій, державне стимулювання інноваційної активності бізнесу, створення в країні першокласних університетів

світового рівня тощо. Щоб реалізувати ці напрями інноваційного розвитку, необхідно за активної підтримки держави провести суттєві зміни господарського механізму національної економічної системи в цілому, у тому числі: модернізувати матеріально-технічну базу виробництва, здійснити прогресивну структурну перебудову національної економіки з пріоритетом на створення і розбудову п'ятого і шостого технологічних укладів, забезпечити розвиток людського капіталу, створити потужну систему фінансування інноваційної діяльності.

Висновки

Таким чином, з урахуванням сучасного макроекономічного стану очевидна необхідність розроблення нового підходу до розв'язання проблем економічного зростання в Україні. Цей підхід повинен поєднувати у собі заходи грошово-кредитного регулювання і політику розвитку виробництва із залученням усіх можливих фінансових ресурсів.

Безпосередній механізм проведення необхідних для досягнення економічного зростання перетворень досить складний. Він передбачає поєднання різноманітних заходів не тільки економічного, а й законодавчого характеру. Всі зусилля держави повинні бути спрямовані на створення умов для першочергового освоєння вітчизняними товаровиробниками внутрішнього ринку.

Для підтримки вітчизняних підприємств необхідно виявити ті з них, які являють собою так звані "точки зростання", вкладення коштів в які дасть змогу поширити імпульс зростання на суміжні виробництва.

При розв'язанні завдання поживлення економічної кон'юнктури на державному рівні слід визначити галузеві й територіальні пріоритети. Критеріями вибору галузей — мультиплікаторів економічного зростання можуть бути:

- вплив галузі на сукупний попит (з урахуванням галузей-постачальників, суміжних галузей);
- вплив галузі на сукупну пропозицію (з урахуванням галузей-споживачів і непрямого ефекту);
- вплив галузі на формування дохідної частини бюджетів усіх рівнів.

Згідно з цим критерієм доцільна державна підтримка тих галузей, розвиток яких дасть змогу створити стратегічні переваги, і насамперед це стосується імпортозамінних галузей, які спроможні витіснити з вітчизняного ринку іноземних виробників. Доцільно перевести виробництво продукції, яка користується підвищеним попитом (виробництво комп'ютерів, оргтехніки і побутової техніки), частково на вітчизняну основу за рахунок податкового

регулювання і стимулювання створення спільних підприємств. Підвищення інвестиційної ролі державної підтримки зазначених галузей є важливим інвестиційним маневром, який одночасно дасть можливість підвищити зайнятість населення, скоротити валютні витрати для створення технологій.

Наступний напрям державної підтримки — це підприємства, потенційно здатні налагодити випуск продукції, конкурентоспроможної на зовнішньому ринку.

Таким чином, вибір виробничих орієнтирів — це дуже відповідальний етап у формуванні програми економічного зростання.

Одним із найважливіших завдань, яке безпосередньо пов'язане з перспективами подальшого зростання, є інвестиційна підтримка галузей, котрі виробляють високотехнологічну продукцію. Світові прогнози виділяють такі найперспективніші інноваційні галузі: інформатика, сфера комунікацій і ресурсозбереження. Саме розвиток цих напрямів дасть змогу сформувавши великий поштовх в економіці України на найближчі 50—60 років.

Список використаних джерел

1. Генералова Ю.В. Економічне зростання в умовах переходу до постіндустріального суспільства //Актуальні проблеми економіки. – 2006. - №11. – С. 14-21
2. Генералова Ю.В. Методологія дослідження тенденцій економічного зростання //Актуальні проблеми економіки. -2006. - №1. – С. 3-10.
3. Давидов М. В. Шляхи організаційно-фінансового забезпечення інноваційного процесу на підприємствах України / М. В. Давидов // актуальні проблеми економіки. — 2008. — № 4. — С. 130 — 134.
4. Економіка України на шляху від депресії до зростання: джерела, важелі, інструменти:[Електронний ресурс]. – Режим доступу. - <http://old.niss.gov.ua/>.
5. Зверяков М. І. Перспективи формування нової активності економічного зростання / М. І. зверяков // Фінанси України. – 2007. - №9. – С. 59 – 66.
6. Іваноньків О. О. Зарубіжний досвід розвитку економічних систем на інноваційній основі / О. О. іваноньків // актуальні проблеми економіки. — 2007. — № 12. — С. 23 — 29.
7. Корнійчук Л. Економічне зростання і сталий розвиток //Економіка України. – 2008. - №3. – С.84-91
8. Попова В. Реалії та перспективи економічного зростання в Україні / В. Попова // Економіка України. – 2007. - №6. – С.23 – 29.
9. Про внутрішнє та зовнішнє становище України в 2016 році. – 253 с.: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.president.gov.ua>.
10. Сацик В. І. Якісне економічне зростання в Україні: сучасний стан і шляхи забезпечення / В. і. Сацик // електронне наукове фахове видання «ефективна економіка» [електронний ресурс]. — режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=485>.
11. Станьковська І. М. Стратегічне управління конкурентоспроможністю підприємств в умовах економічного розвитку

України / і. М. Станковська // Управління розвитком. — 2007. — № 8. — С. 77 — 78.

12. Сучасний стан і тенденції економічного та соціального розвитку регіонів України. / Національний інститут стратегічних досліджень. — 50 — 74 с. : [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://old.niss.gov.ua>.

13. Україна та світ у 2016 році: прогнози і тенденції розвитку: [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.kreditprombank.com>.

14. Шляхи забезпечення стійкості економічного зростання в умовах ризиків "другої хвилі" світової фінансово-економічної кризи": [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/>.